

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 224)

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, 2982 Sayılı Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muafıkları Tanınması Hakkında Kanun, 1318 Sayılı Finansman Kanunu ile 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/482)

T.C.

Başbakanlık

30.11.1992

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-463/08040

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 28.11.1992 tarihinde kararlaştırılan "3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, 2982 Sayılı Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muafıkları Tanınması Hakkında Kanun, 1318 Sayılı Finansman Kanunu ile 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Erdal İnönü

Başbakan V.

GENEL GEREKÇE

Uygulamada ortaya çıkan gelişmelerin sonucunda, günün değişen şartları göz önünde tutularak 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, 2982 Sayılı Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muafıklar Tanınması Hakkında Kanun, 1318 sayılı Finansman Kanunu ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda bazı değişiklikler öngörülmüştür.

Bu değişiklikler mahiyet olarak şöyle özetlenebilir.

1. 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 8 inci maddesinde net alanı 150 m² kadar konut teslimi ile konut yapı kooperatiflerine yapılan inşaat taahhüt işleri için öngörülen istisna uygulaması 31.12.1992 tarihinde sona ermektedir.

Yapılan düzenleme ile ülkemizdeki konut açığının kapatılabilmesi amacıyla sözkonusu istisna uygulamasının 31.12.1995 tarihine kadar devam etmesi sağlanmaktadır.

2. Ülkemiz konut açığının kapatılabilmesi ve konut inşa maliyetlerini mümkün olduğunca düşürülebilmesi ayrıca kalkınmada öncelikli yörelerdeki yatırımların teşviki maksadıyla yürürlüğe konulan 2982 sayılı Kanun ve dolayısıyla bu Kanundaki vergi, resim ve harç istisna ve muafıkları 31.12.1992 tarihinde yürürlükten kalkmaktadır.

Sözü edilen Kanunun konuluşundaki ihtiyaçlar bugün de aynı şekilde devam ettiğinden Kanunun süresinin uzatılması gereği ortaya çıkmıştır. Ancak süre uzatımı yapılırken bazı muafiyetler yönünden yeniden kapsam tayini yapılmaktadır.

Ayrıca, Kanun ile sağlanan teşviklerin, Kanunla konulan prensiplere uyulmaması durumunda geri alınmasına ilişkin prensipler yeniden tayin edilmiştir. Kanunun süresinin uzatılması karşısında bu Kanunun uygulama prensiplerine aykırı düşen 3393 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır.

3. Taşıt Alım Vergisi ve Motorlu Taşıtlar Vergisi miktarlarında artış hususunda Bakanlar Kuruluna verilen yetkilerin önemli bir kısmı kullanılmış olduğundan, yetkilerin artırılması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa 3393 sayılı Kanunla eklenen geçici 8 inci maddesinde, net alanı 150 m²'ye kadar konutların teslimi ile konut yapı kooperatiflerine yapılan inşaat taahhüt işleri için öngörülen istisna hükmünün uygulaması, 31.12.1992 tarihinde sona ermektedir.

Söz konusu istisna uygulamasının gayrimenkuller üzerindeki vergi yükünü azaltması sonucu konut üretiminde artış sağlanmıştır. Halen çok sayıdaki konut inşaatları devam etmekte olup, bunlardan büyük bir kısmının 31.12.1992 tarihinden sonra bitirilmesi durumunda ise, konutun teslim bedeli üzerinden Katma Değer Vergisi alınacağından, 31.12.1991 tarihinden önce yapılan inşaat işleri de konutun bedeli içerisinde vergilenmiş olacaktır. Ayrıca söz konusu tarihten önce kooperatifler ile müteahhit arasında yapılan sözleşmede Katma Değer Vergisi dikkate alınmadığından Katma Değer Vergisi taraflar arasında sorun yaratacaktır.

Bu nedenlerle, yukarıdaki madde ile öngörülen istisna uygulamasının 31.12.1995 tarihine kadar uzatılması yerinde olacaktır.

Madde 2. — Kanun 1.3.1984 tarihinde yürürlüğe girmiş ve bu Kanunla getirilen vergi, resim ve harç muafiyet ve istisnaları da bugüne kadar uygulanmıştır. Ancak Emlak Vergisi muafiyetinde Kanunun konulması ve uygulanmasındaki amaç, yeni inşa olunan konut ve yatırımlar bakımından aşılış bulunmaktadır. Zira 1984 yılında inşa edilen bu binalardan hâlâ Emlak Vergisi alınmamaktadır.

Bu nedenle 150 m²'den küçük konut inşaatı ile kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlara tahsis olunan arazi ve arsalar Emlak Vergisi muafiyeti sürdürülmekte, binalar bakımından ise kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 3. — Kanun ile getirilen istisna ve muafiyetlerden yararlanmak suretiyle konut veya kalkınmada öncelikli yörelerde yatırım yapmakta olanlar projede öngörülen inşaatın en az % 50'sini Kanunun uygulama süresi sonuna kadar tamamlamak mecburiyetinde bulunmaktadır. Bu prensibi ihlal edenlerden ise bu işler sebebiyle kendilerinden alınmayan vergi, resim ve harçların kaçakçılık cezası ile birlikte tahsili gerekmektedir.

Maddede yapılan düzenleme ile % 50 tamamlama esasının, Kanunun yeni uygulama süresi olan 1995 takvim yılı sonuna kadar % 100 olarak değiştirilmesi öngörülmektedir.

Madde 4. — Konut inşaatları ve kalkınmada öncelikli yörelerdeki yatırımların vergi, resim ve harç istisna ve muafıkları yoluyla teşviki hakkındaki 2982 sayılı Kanunun uygulama süresi 31.12.1992 tarihinde yürürlükten kalkmaktadır.

Ancak Kanunun konulması sırasındaki ihtiyaçlar bugün de aynı tarzda devam etmektedir.

Bu nedenle Kanunun uygulama süresinin 1995 takvim yılı sonuna kadar uzatılması öngörülmektedir.

Madde 5. — Tarifelerdeki vergi miktarlarını artırma konusunda Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin önemli bir kısmı kullanılmıştır. Ekonomik gelişmelere göre, Bakanlar Kuruluna vergi miktarlarını yeniden artırma yetkisi verilmektedir.

Madde 6. — Tarifelerdeki vergi miktarlarını artırma konusunda Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin önemli bir kısmı kullanılmıştır. Ekonomik gelişmelere göre, Bakanlar Kuruluna vergi miktarlarını yeniden artırma yetkisi verilmektedir.

Madde 7. — 3393 sayılı Kanun ile uygulama süresi 31.12.1992 tarihine kadar uzatılan 2982 sayılı Kanunun 3 ve 4 üncü maddeleri de yine aynı Kanunun 6 ve 7 nci maddeleri ile değiştirilmiştir.

2982 sayılı Kanunun 31.12.1992 tarihinde yürürlükten kalkacak olması cihetiyle, 3393 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesiyle değiştirilen 6 ve 7 nci maddelerinin de bu tarihte yürürlükten kaldırılması öngörülmüştür.

Tasarı ile 2982 sayılı Kanunun uygulama süresinin 1995 takvim yılı sonuna kadar uzatılması sebebiyle, uygulamada problem yaratmaması bakımından, 3393 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesinin yürürlükten kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 8, 9. — Yürürlük ve yürütme maddeleridir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/482

Karar No. : 92

8.12.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 30.11.1992 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 3.12.1992 tarihinde Komisyonumuza havale edilen "3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, 2982 Sayılı Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muaflikları Tanınması Hakkında Kanun, 1318 Sayılı Finansman Kanunu ile 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 7.12.1992 tarihli 31 inci birleşiminde Hükümeti temsilen Maliye ve Gümrük Bakanının başkanlığında Maliye ve Gümrük Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; 1984 yılında uygulamaya konulan ve zaman içerisinde süresi uzatılan 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun geçici 8 inci maddesi ile, net alanı 150 m²'ye kadar olan konutların teslimi ve konut yapı kooperatiflerine yapılan inşaat taahhüt işleri için öngörülen istisna hükmünün uygulaması 31.12.1992 tarihinde sona ermektedir. Ayrıca, Motorlu Taşıtlar Vergisi ile Taşıt Alım Vergisi miktarlarında artış yapılabilmesi hususunda Bakanlar Kuruluna verilen yetki ile tespit edilen limitlerin önemli bir kısmının kullanılmış olduğu anlaşılmaktadır.

Tasarı ile;

— Günün değişen şartları göz önünde tutularak, ülkemizdeki konut açığının kapatılabilmesi amacıyla uygulamaya konulan istisnanın, Kanunun kabul tarihindeki gerekçelerin bugün de aynı şekilde devam ettiği dikkate alınarak, inşa edilen binalar kapsam dışında bırakılmak suretiyle, diğer istisna hükümlerinin yürürlük süresinin 31.12.1995 tarihine kadar uzatılması,

— İstisna ve muafiyetlerden yararlanmak suretiyle konut veya kalkınmada öncelikli yörelerde yatırım yapmakta olanların projede öngörülen inşaatın en az % 50'sini kanunun uygulama süresi sonuna kadar tamamlaması şartının, kanunun yeni uzatma süresi olan 1995 takvim yılı sonuna kadar % 100 tamamlanması şartına dönüştürülmesi,

— Taşıtlar Alım Vergisi ile Motorlu Taşıtlar Vergisinde tarifelerdeki vergi miktarlarını (10) katına kadar artırma konusunda Bakanlar Kuruluna verilen yetkinin büyük ölçüde kullanılmış olduğu dikkate alınarak bu nispetin (20) katına kadar artırılması,

Öngörülmektedir.

Komisyonumuzda yapılan görüşmelerde;

Tasarı ile getirilen değişikliklerin 1992 yılı sonunda bitecek olan ve konut sektöründe teşvik mahiyetindeki muafiyetlerin süresinin uzatılmasının, konut yatırımlarının gerçekleştirilmesi ve sektörün canlandırılması bakımından yerinde olduğu belirtilmiş, ancak kalkınmada öncelikli yörelerde arazi ve arsa üzerine yapılarak inşaatı tamamlanan binaların Emlak Vergisi muafiyeti dışında bırakılmasının bu yörelerde yapılacak yatırımları olumsuz yönde etkileyebileceğine işaret edilmiştir.

Hükümet adına yapılan açıklamalarda ise; gerek konut inşaatına ve gerekse kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlara tahsis edilen arazi ve arsaların vergi muafiyeti gibi teş-

viklere bir süre daha devam edilmesinin yararlı olacağı belirtilmiş, inşaatı tamamlanan binaların artık istisna kapsamına alınmasında pek isabet görülmediğine işaret edilmiş ve bu görüşmeleri takiben tasarının tümü Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa 3.12.1988 tarihli ve 3505 sayılı Kanunla eklenen geçici 9 uncu maddenin de benzer mahiyette olması nedeniyle metne dahil edilmesi ve maddenin bu şekilde değiştirilmesiyle,

Tasarının 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 8 ve 9 uncu maddeleri ise aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca, Komisyonumuz sözkonusu kanunun yürürlük süresinin 31.12.1992 tarihinde sona ereceğini dikkate alarak tasarının İçtüzüğü'nün 53 üncü maddesi gereğince Genel Kurulda öncelikle görüşülmesini istemeyi kararlaştırmıştır.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Ilyas Aktaş</i>	<i>Mehmet Dönen</i>
Samsun	Hatay
Sözcü	Kâtip
<i>Mahmut Öztürk</i>	<i>Halil Demir</i>
Aksaray	Aksaray
Üye	Üye
<i>Veli Andaç Durak</i>	<i>Timurçin Savaş</i>
Adana	Adana
Üye	Üye
<i>Cengiz Altinkaya</i>	<i>Hilseyin Balyalı</i>
Aydın	Balıkesir
Üye	Üye
Zeki Ergezen	<i>Mustafa Çiloğlu</i>
Bitlis	Burdur
İmzada bulunamadı.	Üye
Üye	Üye
<i>Nihat Matkap</i>	<i>Işın Çelebi</i>
Hatay	İzmir
Üye	Üye
<i>Rifat Serdaroğlu</i>	Abdullah Gül
İzmir	Kayseri
Üye	İmzada bulunamadı.
Mustafa Ünal	Üye
Konya	<i>Mehmet Ali Yavuz</i>
İmzada bulunamadı.	Konya
Üye	Üye
<i>M. Doğan Ölmeztoprak</i>	<i>Kamer Genç</i>
Malatya	Tunceli

Üye

Halil Başoğlu

Tekirdağ

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(S. Sayısı : 224)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, 2982 Sayılı Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelere Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muafıkları Tanınması Hakkında Kanun, 1318 Sayılı Finansman Kanunu ile 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 25.10.1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa 3393 sayılı Kanunla eklenen geçici 8 inci maddede yer alan “31.12.1992” tarihi “31.12.1995” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2. — 24.2.1984 tarihli ve 2982 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 6. — Konut inşaatına veya kalkınmada öncelikli yörelerde yapılacak yatırımlara tahsis edilen arazi ve arsalar Emlak Vergisinden muafır.”

MADDE 3. — 24.2.1984 tarihli ve 2982 sayılı Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 8. — Bu Kanunda yer alan muafiyet ve istisnalardan :

a) Konut inşaatı yapmak için yararlananların 9 uncu maddede yazılı süre içinde konut inşaatına başlayıp projenin tamamını bitirmemeleri veya konut dışında herhangi bir inşaat yapımaları veya inşa ettikleri binayı konut dışında başka bir amaçla kullanmaları halinde;

b) Kalkınmada öncelikli yörelerde yatırım yapmak için faydalananların 9 uncu maddede yazılı süre içinde yatırım projesinin tamamını gerçekleştirmemeleri veya mahiyet ve miktar itibariyle başlangıçta öngörülen projeyi küçültmeleri veya yapılan yatırımı yatırımla öngörülen amaç dışında kullanmaları halinde;

Daha önce alınmayan vergi, resim ve harçlar Vergi Usul Kanununa göre kaçakçılık cezası olarak tahsil edilir.

Plan ve projesi gereği konut dışında bir amaçla kullanılacak bölümler de ihtiva eden inşaatlarda vergi, resim ve harç istisna ve muafıkları sadece konut olarak kullanılacak bölümlere (Köylerde samanlık, ahır, kümes ve benzerleri dahil) isabet eden arsa payı esas alınmak suretiyle hesaplanır. Ancak bu inşaatlarda inşaat izni alınmadan önce uygulanan istisna ve muafıklar nedeniyle alınmayan vergi, resim ve harçlardan konut dışındaki bölümlere isabet edenler arsa payı esas alınmak suretiyle hesaplanarak inşaat izni tarihinden itibaren bir ay içinde cezasız olarak geri alınır.

Konut inşaatı ve yatırım projesinin tamamının fizikî olarak hangi hallerde gerçekleşmiş sayılacağı ölçü ve esasları Maliye ve Gümrük Bakanlığınca belirlenir.

MADDE 4. — 24.2.1984 tarihli ve 2982 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 9. — Bu Kanunda yer alan muafiyet ve istisnalar, 1995 takvim yılı sonuna kadar uygulanır.”

MADDE 5. — 29.7.1970 tarihli ve 1318 sayılı Finansman Kanununun 24.3.1988 tarihli ve 3418 sayılı Kanunun 20 nci maddesi ile değiştirilen 10 uncu maddesindeki “10 (on) katına” ibaresi “20 (yirmi) katına” şeklinde değiştirilmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, 2982 Sayılı Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muafıkları Tanınması Hakkında Kanun, 1318 Sayılı Finansman Kanunu ile 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 25.10.1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa 3393 sayılı Kanunla eklenen geçici 8 ve 9 uncu maddelerinde yer alan “31.12.1992” tarihi “31.12.1995” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 6. — 18.2.1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 3.12.1988 tarihli ve 3505 sayılı Kanunun 27 nci maddesi ile değiştirilen 10 uncu maddesindeki "10 (on) katına" ibaresi "20 (yirmi) katına" şeklinde, "10 (on) katından" ibaresi "20 (yirmi) katından" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7. — 19.6.1987 tarihli ve 3393 sayılı Kanunun geçici 2 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8. — Bu Kanunun 1, 2 ve 3 üncü maddeleri 1.1.1993 tarihinde diğer maddeleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

S. Demirel

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.

Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı

Prof. T. Çiller

Devlet Bakanı

İ. Tez

Devlet Bakanı

Prof. T. Akşol

Devlet Bakanı

O. Külercioğlu

Devlet Bakanı

Ö. Barutçu

Devlet Bakanı

E. Şahin

Devlet Bakanı

M. Batallı

Millî Savunma Bakanı

N. Ayaz

Dışişleri Bakanı

H. Çetin

Millî Eğitim Bakanı

K. Topkan

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyşleri Bakanı

N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı

D. F. Sağlar

Orman Bakanı

V. Tanır

Devlet Bakanı

C. Çağlar

Devlet Bakanı

E. Ceyhan

Devlet Bakanı

A. Gönen

Devlet Bakanı

G. Ergenekon

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı

Ş. Ercan

Adalet Bakanı

M. S. Oktay

İçişleri Bakanı

İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı

S. Oral

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı

Y. Topçu

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı

M. Moğultay

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. Faralyalı

Turizm Bakanı

Prof. A. Ateş

Çevre Bakanı

B. D. Akyürek

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

